

RAQUEL GÁMEZ SERRANO

Autora de l'assaig 'Els CIE o la il·legalitat institucional' (Llibres del Delicte)

“La tendència del CIE és a créixer, malgrat violar les lleis fonamentals de drets humans”

És un assaig breu, de ràpida i àgil lectura, documentat i, per tot això, molt colpidor. Gámez, educadora social i escriptora, aclareix al lector què són els CIE (Centres d'Internament d'Estrangers), per què serveixen, i per què són tan polèmics i hi ha tant secretisme al seu voltant. Un llibre valent de denúncia, d'una realitat institucional que tenim a la vora i que, tal com explica el títol, se salta la legalitat i el respecte als drets humans.

doctor en dret i una persona molt implicada, que em va començar a orientar. També la Margarita García i el Josetxu Ordóñez m'han ajudat moltíssim.

Karlos Castilla li ha fet un pròleg brillant.

Hi estic d'acord: És potser la persona més qualificada per parlar d'aquest temes i apel·la a una cosa tan aparentment òbvia com escassa: cal preservar la dignitat de les persones.

Hi ha un apartat que recull la

veu dels interns. Com s'ho ha fet?

A través dels voluntaris de les ONG. Només poden entrar familiars o voluntaris que, amagant els noms dels interns, poden explicar què hi passa. I amb molt de compte. Només dels que ja han mort he reflectit el nom real.

El CIE de la Zona Franca ha estat molt polèmic.

Gràcies al voluntariat i a entitats involucrades. Poc s'ha pogut fer, però, malgrat l'assumpte ha arribat al Parlament, algunes condicions han millorat. Però la cel·la individual, que és una cel·la de càstig, no s'ha pogut solucionar.

Diu que la tendència és obrir-ne més.

Així ho mana la UE. A l'Estat espanyol els estrangers poden estar un màxim de 60 dies, però a Europa poden retenir-los fins a 18 mesos. El que més impacta és saber que aquests CIE no compleixen les lleis fonamentals que garanteixen la integritat física, perquè hi ha casos de maltractament denunciats. Després són inexpulsables perquè hi ha el dret d'asil.

Però aleshores perquè serveixen?

Per atemorir, per dissuadir els migrants de venir als llocs on hi ha CIE. Els tres que volen obrir ara a l'Estat espanyol els volen fer al costat d'aeroports, perquè es practica una expulsió exprés, sense advocat, i es retornen en 72 hores, il·legalment. Saps la quantitat d'interessos econòmics que amaga tota aquesta estratègia?

Per què aquest assaig?

Marc Moreno, l'editor, em va traslladar el neguit d'aquesta realitat. Hi ha moltes protestes públiques, moltes denúncies per part de les ONG, però poca gent sap exactament què són i quina funció tenen. Vaig començar a preguntar inclús a professors meus i m'envien d'un lloc a l'altre. No hi havia respostes concretes, li vaig dir al Marc que, efectivament, hi havia tema, i m'hi vaig posar.

Què són els CIE?

Són institucions que la llei d'estrangeria contempla. En teoria, són centres de tancament, per la posterior expulsió de gent estrangera que ha delinquit. En realitat, són centres de detenció de migrants. La majoria dels que ingressen no tenen delictes penals. Se'ls deté pel carrer perquè no tenen els papers en regla.

En el llibre diu que són pitjors que les presons.

Molt pitjors. Perquè són centres semipenitenciaris, sense infermeria, amb persones amuntegades que, si es posen malaltes, estan subjectes al criteri d'un policia nacional que decideix, sovint a pesar seu, si es porten o no a l'hospital.

Hi ha molt ostracisme.

Sort de les ONG. Sense elles, aquest assaig no hagués existit. Vaig contactar amb Karlos Castilla, conseller de l'Institut de Drets Humans de Catalunya,